Sok kiskaput bezár, de sok problémának meg is ágyazhat a vagyonadó tervezete

CSURGÓ DÉNES, 2026. október 6.

Magyar Péter már a kampánya alatt bejelentette, hogy kormányra kerülve vagyonadó bevezetését tervezi a Tisza. Kedden aztán a miniszterelnök bejelentette a tervezet részleteit, a Pénzügyminisztérium pedig közzétette az egyelőre társadalmi egyeztetésre bocsátott törvénytervezetet.

A Pénzügyminisztérium nagyon részletes tervvel állt elő arról, kinek és hogyan, mi után kell befizetnie a vagyonadót, látszik, hogy a törvényalkotók igyekeztek minél több kiskaput bezárni. A Telexnek nyilatkozó szakértők szerint viszont emellett sok problémát is hoz majd magával az új adónem.

KI FIZETI AZ ADÓT?

A most közzétett tervezet sok részletet megválaszol arról, hogy pontosan mire vonatkozik a vagyonadó, hogyan kell befizetni, hogyan, milyen képlet szerint kell kiszámolni, mennyit ér egy milliárdos cége, budai és spanyolországi villája, mit lehet levonni a vagyonadóból és így tovább. Mindezek olyan részletek, amelyek eldönthetik, működik-e az új adónem, vagy a szupergazdagok szuperkönnyedén kerülik majd ki azt.

Már a tervezet hossza is megmutatja, milyen bonyolult és részletes szabályozásról van szó, mennyire próbálta a Pénzügyminisztérium átgondolni, alaposan kidolgozni az új adónemet. Radnai Károly, az Andersen adótanácsadó cég ügyvezető partnere szerint a maga 32 oldalas terjedelmével (plusz mellékleteivel) a vagyonadó tervezete nagyjából olyan hosszú és részletes, mint a társasági adóról szóló törvény. Az adót először 2027. augusztus 31-ig kell majd befizetni, részben talán ezt is az magyarázza, hogy a tervezet bonyolult, az adóalanyoknak, tanácsadóiknak, jogászaiknak és az adóhatóság dolgozóinak is alkalmazkodniuk kell.

Azt eddig is lehetett tudni, hogy a Tisza az egymilliárd forint feletti vagyon után 1 százalék vagyonadót vetne ki minden évben. A bejelentett tervezet viszont egy újdonságot is tartalmaz:

100 milliárd forintos vagyon fölött nem 1, hanem 1,5 százalék lesz az adó.

A miniszterelnök szeptember végén, országjárásának szolnoki állomásán már pedzegette, hogy kétkulcsos lesz a vagyonadó, ott azonban még más tervről számolt be, azt mondta, elképzelhető, hogy 500 milliárd forint felett nem egy százalék lesz a befizetendő adó, hanem több. Ez a Forbes akkori becslései alapján mindössze a négy leggazdagabb magyart, Mészáros Lőrincet, Csányi Sándort, Veres Tibort és Felcsuti Zsoltot érintette volna. A 100 milliárdos értékhatár viszont azt jelenti, hogy a Forbes 2026-os top 100-as gazdaglistájának első 36 helyezettje is 1,5 százalékot adózhat, köztük Jászai Gellért, Tiborcz István, Gattyán György, Hernádi Zsolt és Paár Attila.

A tervezet többfajta adóalanyt állapít meg, így a belföldi és külföldi illetőségű magánszemélyeket, illetve a belföldi és külföldi illetőségű vagyonkezelési adóalanyokat, alapítványokat, bizalmi vagyonkezelőket, trustokat, egyéb eszközöket. A belföldi illetőségű adóalanyok teljes vagyona után ki kell fizetni a vagyonadót, így ingatlanokra, céges részesedésekre és egyéb befektetésekre és bizonyos ingóságokra, a mindennapi

életvitelhez és a lakhatáshoz kapcsolódó ingóságokat, valamint a nem olyan drága járműveket viszont nem kell beleszámolni.

A tervezet szerint alapvetően 3 millió forintnál értékesebb műtárgyakat, gyűjteményeket és ékszereket, valamint a 10 millió forintnál értékesebb járműveket kell beleszámolni. Fajcsák Gábor, az RSM tanácsadó cég üzletágvezetője szerint ez azt jelenti, hogy egy 50 milliós ékszer adóköteles, de egy 50 vagy 100 milliós Birkin táska nem az.

A külföldi illetőségű adóalanyok a Magyarországon tartott ingatlanjuk és céges részesedésük alapján fizetnek vagyonadót, vagyis kevesebb dolog után, mint a belföldiek. Felmerül a kérdés, hogy akkor nem kezdenek-e majd a vagyonosok külföldre költözni, ez azonban még jó ideig nem lenne számukra megoldás, a tervezet szerint ugyanis csak az mentesül, aki az elmúlt 10 évben életvitelszerűen külföldön élt. Aki tehát most költözik külföldre, csak 2036-ban szabadulna a magyar vagyonadótól.

Fajcsák Gábor szerint viszont a kormány ezzel a rendelkezéssel egy problémát megoldott, egy másikat viszont megteremtett: sok külföldi cégtulajdonos is vagyonadóköteles lehet a magyar vállalkozásai után, mondjuk egy családi tulajdonú német autóipari középvállalkozás, amelyik leánycéget alapított egy nagyobb magyar autógyár körül. Ezek viszont meggondolhatják, hogy megéri-e Magyarországon gyártaniuk, ha vagyonadózniuk kell.

Magyar Péter hangsúlyozta, hogy az adó „a külföldön tárolt és a vagyonkezelőkhöz rendelt vagyonra szintén vonatkozni fog, így nem érdemes a vagyonok elrejtésével próbálkozni", ugyanakkor a megfelelően igazolt, ténylegesen fennálló tartozások, hitelek csökkenthetik az adóalapot, ahogy a jármű- és ingatlanadókat is le lehet majd vonni a vagyonadóból. Radnai Károly, az Andersen adótanácsadó ügyvezető partnere szerint viszont nem biztos, hogy minden külföldi vagyont meg lehet majd adóztatni, a külföldi ingatlanok például különféle nemzetközi adóegyezmények miatt kieshetnek az új adó alól. Ezeknek az értéke így valamelyest feljebb tolhatja a megadóztatható vagyonok értékét, de magát az ingatlant lehet, hogy nem tudja majd megadóztatni a NAV.

Szintén egy kiskaput próbál bezárni a tervezet azzal, hogy igyekszik meghatározni, egy vagyonkezelési adóalany mikor számít magyarnak. A javaslat szerint egy vagyonkezelő trust vagy alapítvány akkor is számíthat belföldi illetőségűnek, ha amúgy Liechtensteinben vagy a Kajmán-szigeteken működik. A kulcs az, hogy mi a vagyonkezelő „tényleges irányítási helye", vagyis hogy a döntéseket hol hozzák meg. Hogy példánknál maradjunk, Fajcsák Gábor szerint ez azt jelenti, hogy ha egy magyar milliárdos Liechtensteinben hoz létre alapítványt, és abba pakolja a vagyonát, de az alapítvány kuratóriuma Budapesten ül össze, az alapítvány belföldi illetőségűnek számítson és ekképp adózzon.

Ahogy a Telexnek az EY tanácsadó cég szakértői felhívták a figyelmet, ez a gyakorlatban az adó megállapítása előtt a vagyon teljes körű feltérképezését, a tulajdonosi és vagyonkezelési struktúrák elemzését, az egyes vagyonelemek törvény szerinti értékének meghatározását, valamint az értékeket, tartozásokat és levonásokat alátámasztó dokumentáció összeállítását jelenti. Ugyanakkor a vagyonadót pártoló és kutató közgazdászok, mint például a Telexnek korábban nyilatkozó Gabriel Zucman, a Paris School of Economics professzora is azt mondta, a vagyonadó sikerének egyik kulcsa, hogy az mindenre kiterjedjen, lehetőleg ne legyenek benne kivételek.

Mindezek miatt viszont Radnai Károly azt tippeli, hogy a vagyonok értékelése évről évre majdnem olyan bonyolult és költséges feladat lesz, mint egy cég éves könyvelése. Mindez ráadásul az államnak is sokba kerül.

A NAGY KÉRDÉS: MI MENNYIT ÉR?

A vagyonadó bevezetésének kulcskérdése, hogy hogyan is kell kiszámolni, hogy mi után kell adót fizetni, mekkora az adóköteles vagyon. Azt elég könnyű látni, hogy egy embernek mennyi pénze van a bankszámláján vagy hogy mekkora összeget tart állampapírban, egy cég értékelése vagy egy ingatlan értékének kiszámítása viszont sokkal bonyolultabb kérdés. Erre a tervezet részletes, képletekkel is ellátott magyarázatot ad, ami alapján viszont az adóalanyoknak maguknak kell kiszámolniuk a vagyonukat. Fontos, hogy a kormány ezeket a képleteket pontosan meghatározza, mert a milliárdos adózóknak az az érdekük, hogy minél kevesebbnek láttassák a vagyonukat, míg az államnak az a jó, ha minél több adót be tud szedni.

Radnai Károly szerint sokaknak meglepetést okozhat majd, hogy mondjuk az ingatlanja a megadott szabályok szerint mennyit ér, mert ha az elmúlt 10 évben vette azt 100 millió forintért, ma már könnyen érhet akár háromszor annyit is.

A vállalatoknál is egy elég részletes és bonyolult szabályozással állt elő a kormány, ami a hozamérték, vagyis a cég adózott eredménye alapján számolja ki, mennyit ér egy cég. A képleteket most mellőznénk, de a lényeg az, hogy a számítás alapja a cég adózott eredményének hároméves átlaga, amit nagyjából 6,5-szeres szorzóval kell felszorozni, ez adja ki a cég értékét. Fajcsák Gábor szerint ezzel a számítással a nagyobb cégek járhatnak jól, hiszen ezek értékelésénél jóval nagyobb, tízszeres, akár hússzoros szorzóval is lehetne számolni, míg a kisebb cégeknél, középvállalatoknál a szorzó rendszerint kisebb.

Fennáll tehát a veszély, hogy a kormány ezzel a számítással aluladóztatja a legnagyobb és legértékesebb vállalatokat, míg túladóztatja az értékesebb, sikeresebb kkv-kat. Radnai Károly is attól tart, hogy sok cégnek nagy terhet jelent majd, hogy a kormány által meghatározott értékeléssel lényegében évente be kell majd fizetniük a következő pár évük nyereségét, ez pedig hosszabb távon többet árthat a magyar gazdaságnak, mint amennyit használ.

MENNYIT HOZHAT?

A vagyonadó bevezetése a Tisza-párt egyik fontos kampányígérete volt, amiről a választásoktól egészen a törvénytervezet megjelenéséig nagyjából ugyanannyit lehetett tudni: a kormány az egymilliárd forint fölötti vagyonok egy százalékára akar kivetni új adónemet. Magyar Péter először, még 2025-ben ötmilliárdos küszöbbel dobta be az ötletet, ezt azonban hamar egymilliárdra cserélték a Tisza megszólalói.

A választások után még pár részlet kiderült, Kármán András pénzügyminiszter például első, még eskütétele előtti parlamenti meghallgatásán arról beszélt, hogy véleménye szerint azokban az országokban volt sikeres a vagyonadó, ahol széles volt az adóalap, vagyis nem voltak olyan vagyonelemek, amelyeket nem kellett beleszámolni, de alacsony volt az adókulcs. Azt is elmondta, hogy az adó effektív költsége nem lesz nagy, vagyis az adózónak nem lesz sok dolga azzal, hogy kiszámolja, mennyit kell adóznia, a NAV minden egymilliárd forintnál nagyobb vagyonnal rendelkezőnek küld majd tervezetet.

Hogy pontosan mennyi bevétele lehet így az államnak, arról több számítás is megjelent az elmúlt hónapokban, igaz, ezek mind az egykulcsos, egyszázalékos adóval számoltak. A Blochamps Capital vagyonkezelési tanácsadó cég – ami tehát pont a potenciális érintettek vagyonának menedzselésével foglalkozik – napokkal az áprilisi választások után azt közölte, hogy számításai szerint 25–30 ezer háztartást érinthet a vagyonadó. Ezek vagyona 16 500 milliárd forintra tehető, ami 160–180 milliárd forintos adóbevételt jelenthet, ami a cég szerint egy optimista becslésnek számít.

Egészen másra jutott a Joint Venture Szövetség, amelynek szeptember végén közölt számításai szerint Magyarországon nagyjából 6400 magánszemélynek van egymilliárd forint vagy annál nagyobb vagyona cégekben, aminek összértéke 30 000 milliárd forint. A nemzetközi tapasztalatok alapján akinek ennyi pénze van cégekben, az nagyjából még egyszer ekkora vagyonnal bír más formában, vagyis eszerint az ökölszabály szerint Magyarországon megközelítőleg 60 000 milliárd forint vagyonnal számolhatunk, ami a vagyonadó alapja lehet.

Ez azt jelenti, hogy a magyar állam évi 600 milliárd forint adóbevételre számíthat, ha minden változatlan marad.

Magyar Péter nyáron azt mondta, hogy 300–600 milliárd forintos bevételt várnak a vagyonadótól. Radnai Károly szerint viszont ennél jóval kevesebb adó folyhat majd be, ráadásul évről évre kevesebb. Az Andersen ügyvezetője szerint jó, ha 200 milliárd forint bejön az első évben, utána viszont megindul az alkalmazkodás. Az emberek például eladják azokat a spekulatív céllal vett ingatlanjaikat, amikben most csak áll a pénz, külföldön vesznek ingatlanokat, amiket nem ér el a hatóság, stb. Így évről évre kevesebb bevétele lehet a kormánynak ebből az adóból.

Csak hogy érezzük, ez nagyjából mennyi pénz az államnak: a 2026-os költségvetés 2025-ben elfogadott tervezetében a Nagy Márton vezette Nemzetgazdasági Minisztérium nagyjából ekkora, 605 milliárd forintos bevételt várt a pénzügyi tranzakciós illetéktől, a bankszektortól bankadó és extraprofitadó formájában pedig

540 milliárd forintot szedett be az állam 2026-ban. A 2026-os költségvetést 41 915 milliárd forintos bevételi oldallal tervezték Nagy Mártonék, ezt alapul véve a 600 milliárdos vagyonadó az állami bevételek valamivel kevesebb mint másfél százalékát jelenti. Radnai úgy látja, ha a személyi jövedelemadót kétkulcsossá tenné a kormány, már azzal sokkal több és stabilabb bevétele lenne, ami kevésbé veszélyeztetné a magyar gazdaságot.

500 MILLIÁRD FORINTNYI TÁMOGATÓ, SOK ELLENZŐ

A vagyonadó bevezetésének tervezetéről majd csak ezután indul a hivatalos társadalmi vita, a közéletben viszont már azóta cikáznak az érvek és ellenérvek, amióta Magyar Péter először a szájára vette a kifejezést a kampány alatt. A terv megítélése legalábbis vegyes, a kampány alatt és a választások után több gazdag magyar üzletember is kiállt a vagyonadó ötlete mellett, így Bojár Gábor, a Graphisoft és az Aquincumi Technológia Intézet alapítója, Wáberer György, a Waberer's egykori alapítója vagy az azóta letartóztatásba került Jellinek Dániel, az Indotek tulajdonosa. A G7 összesítése szerint ez a három támogató 500 milliárd forintos vagyonnal bír. Nem meglepő módon szintén támogatja a lépést az adóval igencsak érintett Kapitány István gazdasági és energiaügyi miniszter, aki a Telex stúdiójában azt mondta, nagy örömmel fogja befizetni a vagyonadót.

A spektrum másik oldalán viszont felszólalt Csányi Sándor, az OTP elnöke, aki a Telexnek azt mondta, ő szívesebben fizet magasabb személyi jövedelemadót, de indokolatlannak tartja, hogy még egy különadóval sújtsa az állam azt, „amit az ember az elmúlt években felépített, amiért megdolgozott, amivel sok embernek adott munkát és nagyon sok adót generált a magyar költségvetésnek”.

Hamar megjelentek viszont a kifejezetten kritikus hangok is, leginkább olyanoktól, akik foglalkozásszerűen kezelik milliárdosok vagyonát. A kritikusok megemlítik, hogy a nemzetközi példák alapján a vagyonadók bevezetése sokszor kudarcba fullad vagy olyan negatív következményekkel jár, ami miatt összességében az intézkedés többet árt, mint használ. A kudarc, vagy legalábbis nehézség általában a vagyonok pontos becslésének, értékelésének módszereit jelenti, illetve azt, hogy mindez mennyi erőforrást emészt fel az államok részéről, vagy adott esetben mennyi extra költséget jelent az érintett vállalkozásoknak.

A legnagyobb ártalomként pedig a tőke menekülését szokták emlegetni. Vagyis azt a fenyegetést, hogy ha az állam az adott vagyont minden évben meg akarja adóztatni, a vagyonosok inkább kiviszik a pénzüket az országból, amivel fontos befektetésektől és a növekedést pörgető fogyasztástól fosztják meg az adott országot. A vagyonadó kritikusai azt is gyakran emlegetik, hogy Európa több országában is próbálkoztak hasonló lépésekkel, de ezeket három országot leszámítva mindenhol kivezették.

A gazdagok adóztatása mellett kiállók szerint viszont az, hogy több országban kivezették a vagyonadót, csak azt jelenti, hogy bizonyos országok megmutatták, hogyan nem érdemes vagyonadót bevezetni, míg mások jó példával szolgálhatnak a magyar kormánynak is. Gabriel Zucman, a Paris School of Economics egyenlőtlenségekkel és adóelkerüléssel foglalkozó közgazdász professzora például a Telexnek adott interjújában azt mondta, Franciaországban részben azért volt kudarcos a vagyonadó, mert túl sok kiskaput engedélyeztek a döntéshozók, a 25 százaléknál nagyobb vállalati tulajdonrészekre például nem vonatkozott. Ez viszont pont a leggazdagabbak legnagyobb vagyonelemeit mentette fel az adófizetés alól. Éppen ezért fontos Zucman szerint, hogy – ahogy Kármán András is megfogalmazta – széles legyen az adóalap, vagyis az adót mindenféle vagyonelemre kiterjesszék.

Ami a vagyon értékelését, számítását illeti, a közgazdász szerint már több hasznos módszer, jó példa van arra, hogyan lehet jól kiszámolni és adóztatni a vagyonokat, a svájci vagyonadó vagy a tervezett kaliforniai lépés például ilyen jó példával szolgálhat. Ami pedig a vagyonok kimentését illeti, Zucman szerint a milliárdosok menekülése a várakozásokhoz képest mérsékeltebb lehet a valóságban az eddigi tapasztalatok alapján, és azt mondta, olyan szabályozásra is van lehetőség, ami lehetővé teszi, hogy aki a vagyonát nagyrészt Magyarországon szerezte, az még azután is évekig adóköteles legyen Magyarországon, hogy elköltözik az országból.

A NER-T BÜNTETI?

Van még egy fontos ellenérv a vagyonadó bevezetésével szemben, ami viszont kifejezetten a magyar kontextusban érthető. Eszerint a kormány a NER-es oligarchaelit büntetésére szeretné bevezetni az adót, az viszont egy sokkal szélesebb réteget is érint, olyanokat is, akik nem a kormányzati kapcsolataik révén, hanem tisztességes piaci versenyben szerezték a vagyonukat. A Tisza Párt kampánykommunikációjában valóban összemosódott a vagyonadó terve és az Orbán-kormány gazdasági elitje által megszerzett állami vagyon visszaszerzésének kérdése, ám a kapcsolat a vagyonvisszaszerzés, a NER-es oligarchák elszámoltatása és a vagyonadó kérdése között nem volt soha direkt.

A vagyonadó mellett inkább az az érv szól, hogy Magyarországon, ahogy szerte a világban egyre inkább nőnek a gazdasági egyenlőtlenségek. Sőt, Kármán András a parlamenti meghallgatásán arról beszélt, hogy Magyarországon a második legmagasabb a vagyonok szélsőséges eloszlása az EU-ban. Az egyenlőtlenségek kialakulása és növekedése sok tényezőre vezethető vissza, nemzetközi tényezők és a Fidesz gazdaságpolitikai lépései is erre vezettek, az adórendszerek viszont erősítenek sokkal jobban adóztatják a munkát, mint a vagyonokat, így hozzájárul az egyenlőtlenségek növekedéséhez.

A Budapest Intézet 2021-es becslése szerint a legfelső jövedelmi tizedbe tartozók összességében nagyjából 6-8 százalékkal kevesebb adót fizetnek jövedelmeik után, mint a legalsó jövedelmi tized háztartásainak tagjai, mivel az adókulcsuk pont ugyanakkora, de mivel a jövedelmük kisebb részét költik fogyasztásra, arányaiban sokkal kevesebb áfát fizetnek. A helyzeten az Orbán-kormányok által előszeretettel osztogatott adókedvezmények sem segítettek, sőt: a tehetősebb családok például sokkal jobban ki tudták használni a családi adókedvezmény jelentette előnyöket, és az anyáknak nyújtott szja-mentességen is a tehetősebb háztartások nyernek nagyot.

Ez persze nem jelenti azt, hogy az Orbán-kormányok gazdaság- és társadalompolitikájának nyerteseit büntetni kellene, vagy hogy aki jobban járt az Orbáni adórendszerben, az a NER-elit része lenne. Azt viszont jelenti, hogy az igazságosabb közteherviselés érdekében ezeket a torzulásokat korrigálni érdemes, aminek egyik eszköze lehet többek között a vagyonadó bevezetése. Hogy mennyire lesz sikeres, az majd a gyakorlatban derül ki.

https://telex.hu/gazdasag/2026/10/06/vagyonado-penzugyminiszterium-adozas-milliardosok-tervezet